knif trygghet

Transport av varer

forsikringsvilkår av 01.01.2026

Innhold

1 Innledende bestemmelser 2
2 Hva forsikringen omfatter 2
3 Hvem forsikringen gjelder for - identifikasjon 3
4 Plikten til å gi opplysninger 3
5 Forsikringstiden 3
6 Unntatte farer – samvirke mellom flere farer 4
7 Sikkerhetsforskrifter 5
8 Redningstiltak, avbrytelse og fullførelse av transporten 5
9 Forsikringsverdien 6
10 Forsikringsforetakets erstatningsansvar 6
11 Erstatningsoppgjøret 7
12 Dekningskrav mot tredjemann (regress) 8
13 Oppsigelse 9
14 Lovvalg og jurisdiksjon 9
15 Særvilkår 9
16 Tillegg: 10

Forsikringsavtalen består av:

- forsikringsbeviset
- forsikringsvilkårene
- generelle vilkår
- lov om forsikringsavtaler
- det øvrige lovverk

Forsikringsbeviset gjelder foran forsikringsvilkårene.

Forsikringsbeviset og forsikringsvilkårene gjelder foran lovbestemmelser som kan fravikes.

For forsikringen gjelder lov om forsikringsavtaler (FAL) av 16. juni 1989, nr. 69, §1-1 til og med §8-6 samt §20-1 og §20-2 med mindre annet følger av forsikringsbeviset eller disse vilkår (se pkt. 14.1 i dette vilkår).

1 Innledende bestemmelser

1.1 Definisjoner

I disse vilkår betyr:

1. **Tap:** Økonomisk tap av enhver art, derunder totaltap, manko, skade, inntektstap, omkostninger og ansvar, jf. dog unntakene i 6 tredje ledd.
2. **Skade:** Fysisk beskadigelse som ikke er totaltap eller manko.
3. **Transportdokument:** Konnossement eller annet dokument som gir råderett over varene under transporten.
4. **Forsikringsdokument:** Det legitimasjonsdokument som utstedes for forsikringen i forbindelse med den enkelte transport.

2 Hva forsikringen omfatter

2.1 Forsikringens farefelter

For forsikringen kan det avtales ett av følgende farefelter:

1. Alle farer - «A-vilkår», jf. pkt. 2.2.
2. Utvidet transportulykke - «B-vilkår», jf. pkt. 2.3.
3. Transportulykke – «C-vilkår», jf. pkt. 2.4.

Hvis ikke annet kommer frem av forsikringsbeviset, anses forsikringen inngått på A-vilkår.

2.2 Alle farer – A-vilkår

En forsikring på A-vilkår omfatter alle farer de forsikrede varer blir utsatt for, med de unntak som kommer frem av jf. pkt. 6.1, 6.2 og 6.3.

2.3 Utvidet transportulykke – B-vilkår

En forsikring på B-vilkår omfatter følgende farer de forsikrede varer blir utsatt for, med de unntak som følger av pkt. 6.1, 6.2 og 6.3:

1. At sjøtransportmidlet har vært utsatt for sammenstøt eller støtning, er sunket eller kantret, eller har vært utsatt for lignende alvorlig ulykke.
2. At landtransportmidlet har vært utsatt for sammenstøt eller støtning, velting, avsporing eller utforkjøring.
3. At lufttransportmidlet har vært utsatt for sammenstøt eller støtning, er styrtet eller har kjørt av rullebanen.
4. Brann, lynnedslag eller eksplosjon.
5. Jordskjelv, vulkanutbrudd, jord- eller snøskred eller lignende naturkatastrofer.
6. At varene kastes eller skylles over bord.
7. At vann fra hav, innsjø eller elv trenger inn i lager eller på oppbevaringsplass.
8. Lasting eller lossing av de forsikrede varer, dog begrenset til totaltap av hele kolli.
9. Lossing, lasting eller flytting av de forsikrede varer i nødhavn, og tyveri eller nedbør mens varene er lagret i nødhavn.

2.4 Transportulykke – C-vilkår

En forsikring på C-vilkår omfatter følgende farer de forsikrede varer blir utsatt for, med de unntak som kommer frem av pkt. 6.1, 6.2 og 6.3:

1. At sjøtransportmidlet har vært utsatt for sammenstøt eller støtning, er sunket eller kantret, eller har vært utsatt for lignende alvorlig ulykke.
2. At landtransportmidlet har vært utsatt for sammenstøt eller støtning, velting, avsporing eller utforkjøring.
3. At lufttransportmidlet har vært utsatt for sammenstøt eller støtning, er styrtet eller har kjørt av rullebanen.
4. Brann, lynnedslag eller eksplosjon.
5. Jordskjelv, vulkanutbrudd, jord- eller snøskred

2.5 Forsikringens tapsfelt

Forsikringen omfatter følgende tap:

1. Totaltap, pkt. 10.4.
2. Manko, pkt. 10.5.
3. Skade, pkt. 10.6.

Forsikringen dekker også følgende omkostninger:

1. Redningsomkostninger, pkt. 10.8.
2. Felleshavaribidrag, pkt. 10.9
3. Omkostninger ved sikkerhetsstillelse, pkt. 10.10.
4. Saksomkostninger, pkt. 10.11.
5. Omkostninger i forbindelse med erstatningsoppgjøret, pkt. 10.12.

Med mindre annet er særskilt avtalt, erstatter forsikringsforetaket ikke:

1. Alminnelig formuestap, herunder tidstap, konjunkturtap, markedstap, driftstap og lignende tap.
2. Ansvar som sikrede pådrar seg overfor tredjemann.

Er forsikringen dekket på B-vilkår, pkt. 2.3, eller på C-vilkår, pkt. 2.4, dekker forsikringen også felleshavaribidrag (pkt. 10.9) og

felleshavarioppofrelse som ikke skyldes en fare som forsikringen omfatter, med mindre det dreier seg om en fare som er unntatt i pkt. 6.1, 6.2 og 6.3.

2.6 Årsakssammenheng

Forsikringen dekker tap som skyldes at de forsikrede varer i forsikringstiden er rammet av en fare som forsikringen omfatter.

2.7 Bevisbyrde

Sikrede har bevisbyrden for at han har lidt et tap som omfattes av forsikringen, og for tapets omfang. Forsikringsforetaket har bevisbyrden for at et tap er forårsaket av en fare som er unntatt i vilkårene.

3 Hvem forsikringen gjelder for - identifikasjon

3.1 Hvem forsikringen gjelder for

Er det ikke angitt hvilke personers interesse forsikringen omfatter, gjelder den til fordel for forsikringstakeren og dem som fra ham har fått overdratt eiendomsrett til eller sikkerhetsrett i varene, såfremt sikkerhetsretten er stiftet gjennom overdragelse av transportdokument for varene. Hvis forsikringstakeren ikke har eller får noen formuesinteresse i varene, ansees forsikringen, hvor ikke annet følger av forholdene, som tegnet til fordel for selgeren og dem som utleder sin rett til varene fra ham. Er sikrede både avsender og mottaker av varene, kan han ved et forsikringstilfelle velge om han vil påberope seg reglene om dekning av selgerens interesse eller reglene om dekning av kjøperens interesse. Velger han det siste, kan han likevel ikke kreve dekket tap som nevnt i pkt. 9.1 annet ledd pkt. d.

Utover det som er bestemt i første ledd, gjelder forsikringen ikke til fordel for innehaveren av panterett eller annen tinglyst sikkerhetsrett som angitt i FAL 7-1 tredje ledd.

3.2 Identifikasjon

Forsikringsforetaket kan overfor sikrede påberope seg at retten til erstatning for varene er gått helt eller delvis tapt som følge av handling eller unnlatelse fra:

a) Ledende personell hos en av de sikrede med ansvar for transporten av varene.
b) Forsikringstakeren eller tidligere eier av varene. Det er intet vilkår at vedkommende var eier da forsømmelsen fant sted, såfremt varene berodde hos ham eller hos noen som hadde dem på hans vegne.

Ved brudd på sikkerhetsforskriftene i pkt. 7.2, 7.3 eller 7.4, eller på en sikkerhetsforskrift som er gitt av forsikringsforetaket i samsvar med pkt. 7.1 og inntatt i forsikringsbeviset, kan forsikringsforetaket også påberope seg handling eller unnlatelse fra andre personer som er engasjert for å forestå organiseringen av transporten.

3.3 Forsikringsforetakets innsigelser overfor godtroende erverver av forsikringsdokumentet

Har sikrede fått det utstedte forsikringsdokumentet i hende, kan forsikringsforetaket ikke gjøre gjeldende at:

1. Forsikringsavtalen senere er endret eller oppsagt.
2. Dekningen er bortfalt som følge av manglende premiebetaling.
3. Retten til erstatning helt eller delvis er gått tapt som følge av handling eller unnlatelse fra tidligere eiers side. Dette gjelder dog ikke hvor forsikringstakeren har forsømt sin opplysningsplikt, jf. pkt. 4.1.
4. Det kan motregne krav på premie eller andre krav mot forsikringstakeren i erstatningen.
5. Det tidligere har utbetalt erstatningen.

Forsikringsforetaket kan likevel gjøre sine innsigelser gjeldende såfremt sikrede, da han fikk forsikringsdokumentet i hende, kjente eller burde ha kjent til det forhold som ligger til grunn for innsigelsen.

4 Plikten til å gi opplysninger

4.1 Forsikringstakerens opplysningsplikt

I forbindelse med inngåelsen eller eventuell fornyelse av forsikringsavtalen kan forsikringsforetaket be om opplysninger om forhold som kan ha betydning for dets vurdering av risikoen. Forsikringstakeren skal gi riktige og fullstendige svar på forsikringsforetakets spørsmål. Forsikringstakeren skal også av eget tiltak gi forsikringsforetaket opplysninger om særlige forhold som han må forstå er av vesentlig betydning for forsikringsforetakets vurdering av risikoen. Blir forsikringstakeren på noe tidspunkt klar over at han har gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger om risikoen, skal han uten ugrunnet opphold melde fra til forsikringsforetaket om dette.

4.2 Tredjemanns opplysningsplikt

Omfatter forsikringen en tredjemanns interesse, og vet tredjemann at forsikringen er eller vil bli tegnet, har tredjemann samme opplysningsplikt som forsikringstakeren, pkt. 4.1. Ved tredjemanns brudd på opplysningsplikten etter første ledd, gjelder FAL 4-2 tilsvarende.

5 Forsikringstiden

5.1 Forsikringstidens begynnelse

Er selgeren forsikringstaker, begynner forsikringsforetakets ansvar å løpe når varene settes i bevegelse for direkte ombordbringelse i det transportmiddel som fører dem fra det lager eller sted som er utgangspunkt for den forsikrede transport. Er kjøperen forsikringstaker, eller er det uttrykkelig angitt at forsikringen bare omfatter kjøperens interesse, begynner forsikringsforetakets ansvar å løpe når risikoen går over på kjøperen i henhold til salgsavtalen, eller når en forsikring tegnet av selgeren i henhold til salgsavtalen opphører. Omfatter

forsikringen bare kjøpers interesse, erstatter forsikringsforetaket kjøperens tap også ved at et transportdokument han har innløst i god tro ikke inneholder opplysning om manko eller skade som varene har lidt etter det tidspunkt som er nevnt i annet ledd.

5.2 Forsikringstidens opphør

Forsikringsforetakets ansvar opphører ved det av de nedenfor nevnte tidspunkter som først inntreffer:

1. Når varene er trygt avlesset fra det transportmiddel som brakte dem til mottakerens lager på det oppgitte bestemmelsessted.
2. Hvis varene ikke skal inntas på mottakerens lager på det oppgitte bestemmelsessted, når varene blir utlevert til sikrede eller disponeres av ham på annen måte.
3. Når transportøren med hjemmel i fraktavtalen har solgt varene for sikredes regning og risikoen har gått over på kjøperen.
4. Kl. 24 lokal tid den 30. dag etter den dag da lossing av varene ble avsluttet på det oppgitte bestemmelsessted.
5. Kl. 24 lokal tid den 60. dag etter lossingen av varene fra det skip som brakte det til avtalt lossehavn.

5.3 Midlertidig opphør av forsikringen

Forsikringen trer ut av kraft når varene blir oppholdt på ett sted i mer enn 15 dager på grunn av sikredes forhold. Forsikringen gjeninntrer fra det øyeblikk det settes i verk fysiske tiltak for å igangsette eller gjenoppta transporten.

Blir varene oppholdt underveis i mer enn tre måneder på ett enkelt sted, trer forsikringen ut av kraft i den overskytende oppholdstid, med mindre oppholdet skyldes:

1. Erstatningsmessig skade, tyveri eller sjørøveri.
2. Skade på andre varer som føres med transportmidlet.
3. At et transportmiddel som varene er innlastet i har vært utsatt for havari, er forsvunnet eller forlatt.
4. At havner eller transportveier er blitt ødelagt eller sperret.

6 Unntatte farer – samvirke mellom flere farer

6.1 Dekkslast

Er varene forsikret som dekkslast og ført på dekk, svarer forsikringsforetaket ikke for:

1. Tap som følge av nedbør eller overvann.
2. Tap som skyldes smuss eller gnister som ikke forårsaker brann.
3. Tap som følge av at last forskyver seg under gange, med mindre tapet skyldes at de forsikrede varer går over bord.
4. Tap som følge av sammenblanding med eller utlekking fra den øvrige last.

Tap som nevnt i første ledd erstattes likevel hvis det skyldes brann eller eksplosjon, eller at skipet har støtt mot fast eller flytende gjenstand.

Blir varer som er forsikret som romslast ført på dekk, og forsikringstakeren kjente eller burde kjenne til dette, gjelder første og annet ledd tilsvarende. Er varer transportert i lukket container, ansees de som romslast uten hensyn til om vedkommende container føres på dekk eller ikke.

6.2 Unntatte farer

Forsikringen omfatter ikke tap som skyldes:

1. Varenes egenskaper eller deres tilstand ved forsikringstidens begynnelse.
2. Normalt svinn.
3. Protestaksjoner, opptøyer, streik, lockout, sabotasje o.l., med mindre det foreligger særlig avtale om dekning etter særvilkår nr. 7.
4. At varene er bestemt for et ulovlig formål, er fremstillet gjennom ulovlig virksomhet eller ved ulovlige metoder. Ulovligheten bedømmes etter de regler som ved forsikringstidens begynnelse gjaldt i eksportlandet, importlandet eller et annet land som sikrede måtte regne med at varene skulle passere.
5. Forsinkelse, med mindre det dreier seg om videreutvikling av erstatningsmessig skade under videretransport, eller det foreligger særlig avtale om dekning etter særvilkår nr. 2.
6. Krig eller krigslignende forhold.
7. Inngrep mot varene som foretas av statsmakt.
8. Oppbringelse, konfiskasjon, rekvisisjon og andre lignende inngrep mot transportmidlet, iverksatt av statsmakt.
9. Hindring av transportvirksomheten, iverksatt av statsmakt.
10. Frigjøring av atomenergi.

6.3 Kondens og andre temperaturinnvirkninger

Forsikringsforetaket svarer ikke for tap som følge av kondens eller temperaturinnvirkninger, med mindre tapet skyldes:

1. at transportmidlet eller lasten har vært utsatt for havari etter at varene er innlastet i transportmidlet.
2. at varene er sendt med et transportmiddel eller i en container som var uegnet for transporten, jf. likevel pkt. 7.2.
3. utilstrekkelige eller sviktende beskyttelsesforanstaltninger fra transportørens side.
4. brann, lynnedslag eller eksplosjon.

Er varene fraktet eller skulle de ha vært fraktet i termoregulert transportmiddel eller container, svarer forsikringsforetaket likevel bare for tap som følge av kondens eller temperaturinnvirkninger, så lenge tapet skyldes:

1. at transportmidlet har vært utsatt for havari som nevnt i pkt. 2.3 nr. 1-3 etter at varene er innlastet i transportmidlet eller container.
2. brann, lynnedslag eller eksplosjon.
3. at termomaskineriet har vært utsatt for havari etter at varene er innlastet i transportmidlet eller container, og som følge av dette har vært ute av drift sammenhengende i minst 6 timer.

6.4 Samvirke mellom flere farer

Hvis tapet er forårsaket ved et samvirke mellom flere forskjellige farer, og en eller flere av disse farer ikke omfattes av forsikringen, fordeles tapet forholdsmessig over de enkelte farer etter den innflytelse hver av dem må antas å ha øvet på dets inntreden og omfang, og forsikringsforetaket svarer kun for den del av tapet som blir henført til de farer forsikringen omfatter.

Har en fare som nevnt i pkt.6.2 nr. 10 medvirket til tapet, skal likevel hele tapet ansees forårsaket av en slik fare.

7 Sikkerhetsforskrifter

7.1 Alminnelige regler

For forsikringen gjelder de sikkerhetsforskrifter som er angitt i pkt. 7.2 til pkt. 7.4 og de forskrifter som ellers er gitt av forsikringsforetaket, og som kommer frem av forsikringsbeviset. Ved internasjonale transporter er dessuten alle forskrifter og påbud om forholdsregler for å forebygge tap, gitt av offentlig myndighet, å anse som sikkerhetsforskrifter.

Overtres en sikkerhetsforskrift, svarer forsikringsforetaket bare i den utstrekning det godtgjøres at tapet ikke er en følge av overtredelsen eller at overtredelsen ikke kan tilregnes sikrede.

7.2 Uegnet transportmiddel

Sikrede skal sørge for at varene sendes med et transportmiddel eller i en container som er egnet for transporten.

7.3 Merking og innpakning av varer

Hvert enkelt kolli av varene skal tydelig angi følgende:

1. Avsenders og mottakers navn og adresse.
2. Hvilken side som er «opp» eller «ned» på kolliet.
3. Varenes farlighetsgrad, angitt med internasjonale symboler.
4. Tyngdepunktangivelser.
5. Løfteanvisninger.

7.4 Varer som fraktes i termoregulert transportmiddel

For varer som fraktes i termoregulert transportmiddel gjelder i tillegg til pkt. 7.3 følgende sikkerhetsforskrift:

1. Det termoregulerte transportmidlet må før varene lastes inn, ha oppnådd transporttemperaturen, og avsenderen må så vidt mulig pålegge transportøren å kontrollere temperaturen hver tredje time under transporten.
2. Varenes innlastingstemperatur skal være i overensstemmelse med transporttemperaturen, og innlastings- og transporttemperaturen skal angis i fraktbrevet.
3. Før transporten påbegynnes, skal avsender om mulig påse at lasterommet eller containeren ikke har huller eller er utett, at lasterommet eller containeren er rengjort og luktfri, og at dører og pakninger er tette.
4. Varen skal stues så kompakt at utglidninger forhindres, men likevel slik at luftsirkulasjonen, særlig under taket, ned langs dørene og retur langs gulvet, ikke blir blokkert.

7.5 Tyverisikring

Parkert bil:

Når parkert bil forlates, skal den være lukket og låst, og nøkkel skal ikke oppbevares i eller på bilen.

Tyverisikring bygning:

Dører, vinduer og andre åpninger skal være lukket og låst, og nøkler skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende.

I tillegg gjelder kravene i henhold til beskyttelsesklasse B1 - Forsikringsselskapenes Godkjennelsesnemnds FG regelverk.

For forsikringstaker som har avtalt forsikring for eget verktøy og utstyr:

Når verktøyet befinner seg i henger, container eller brakke skal disse være låst og stå på lukket- og eller inngjerdet område.

8 Redningstiltak, avbrytelse og fullførelse av transporten

8.1 Sikredes plikt til å begrense tap

Er det overhengende fare for at et forsikringstilfelle vil inntreffe, eller er det inntruffet, skal sikrede gjøre det som med rimelighet kan ventes av ham for å avverge eller begrense tapet. Gir forsikringsforetaket bestemte forskrifter, skal han følge dem, med mindre han må forstå at de er utferdiget på grunnlag av uriktige eller mangelfulle opplysninger om den faktiske situasjon.

Er forsikringstilfellet inntruffet, skal sikrede uten ugrunnet opphold melde fra til forsikringsforetaket. Han skal holde forsikringsforetaket underrettet om den videre utvikling, og varsle det til sjøforklaring og besiktelser hvor det kan være av betydning for det å være representert.

Blir transporten oppholdt, skal sikrede uten ugrunnet opphold varsle forsikringsforetaket og gjøre hva han kan for å få transporten i gang igjen.

8.2 Forsikringsforetakets ansvar ved sikredes unnlatelse

Har sikrede forsettlig eller grovt uaktsomt unnlatt å oppfylle sine plikter etter pkt. 8.1, svarer ikke forsikringsforetaket for større tap enn det må antas at forsikringsforetaket ville ha hatt å dekke, dersom plikten var blitt oppfylt.

8.3 Oppgivelse av transporten etter krav fra forsikringsforetaket

Forsikringsforetaket kan kreve at transporten til det fastsatte bestemmelsessted skal oppgis dersom videretransporten:

1. Ikke kan skje uten ekstraordinær risiko for erstatningsmessig tap av varene eller betydelig skade på dem.
2. Vil medføre urimelige meromkostninger for forsikringsforetaket.
3. Ikke kan ventes fullført etter å ha blitt forsinket i minst 30 dager.

8.4 Fullførelse av transporten etter krav fra forsikringsforetaket

Forsikringsforetaket kan kreve at transporten til det fastsatte bestemmelsessted skal fullføres, med mindre det på grunn av erstatningsmessig skade som varene har lidt eller må fryktes å ville lide under videretransporten, ville være uforsvarlig å sende dem til bestemmelsesstedet.

9 Forsikringsverdien

9.1 Forsikringsverdien

Når ikke annet er avtalt, skal forsikringsverdien ansees å være varenes markedspris på innlastingsstedet ved forsikringens begynnelse. Er varene solgt, legges fakturabeløpet til grunn ved ansettelsen av deres markedspris.

Kommer erstatningen av varene kjøperen til gode, omfatter forsikringsverdien eventuelt i tillegg:

a) hans omkostninger i forbindelse med avsendelsen,
b) forsikringspremie som han skal betale,
c) frakt som han har betalt eller vil måtte betale,
d) hans forventede fortjeneste. Er intet annet avtalt, er forsikringsverdien av slik forventet fortjeneste 10% av varenes forsikringsverdi ellers.

9.2 Underforsikring

Er forsikringssummen mindre enn forsikringsverdien, skal forsikringsforetaket bare erstatte en så stor del av tapet som svarer til forholdet mellom forsikringssummen og forsikringsverdien.

9.3 Overforsikring

Er forsikringssummen større enn forsikringsverdien, skal forsikringsforetaket bare erstatte tapet inntil forsikringsverdien.

10 Forsikringsforetakets erstatningsansvar

10.1 Hovedregel

Forsikringsforetaket svarer inntil forsikringssummen for tap som er forårsaket ved et enkelt forsikringstilfelle.

10.2 Ansvar utover forsikringssummen

Selv om forsikringssummen overskrides, erstatter forsikringsforetaket:

1. Tap som nevnt i pkt. 10.8 til pkt. 10.12.
2. Renter av erstatningen etter pkt. 11.5.

10.3 Forsikringsforetakets adgang til å fri seg fra videre ansvar ved å utbetale forsikringssummen

Er et forsikringstilfelle inntrådt, kan forsikringsforetaket fri seg fra ansvar for tap som nevnt i pkt. 10.8 til pkt. 10.13 ved å gi sikrede melding om at det vil utbetale forsikringssummen, eller den del av forsikringssummen som angår de varer som er rammet av forsikringstilfellet. Forsikringsforetaket har i dette tilfellet ingen rett til å overta varene etter pkt.11.8.

Tap som nevnt, erstattes likevel utover forsikringssummen, så lenge det skyldes foranstaltninger satt i verk før sikrede fikk melding om forsikringsforetakets beslutning.

10.4 Totaltap

Totaltap foreligger når:

1. Hele varepartiet er gått til grunne.
2. Hele varepartiet er unndratt sikrede uten at det er mulighet for at han vil få det igjen.
3. Transporten til det fastsatte bestemmelsessted er oppgitt overensstemmende med pkt. 8.3 eller 8.4.
4. Hele varepartiet er så sterkt beskadiget at minst 90% av verdien må ansees tapt.

Ved totaltap erstatter forsikringsforetaket forsikringssummen for det forsikrede vareparti, dog ikke utover dets forsikringsverdi. I erstatningen gjøres det ikke fradrag for eventuelle skader pådratt i forsikringstiden, hva enten disse omfattes av forsikringen eller ikke.

10.5 Manko
Manko foreligger når en del av det forsikrede vareparti er gått tapt som angitt i pkt. 10.4 første ledd.

Ved manko erstatter forsikringsforetaket en så stor del av forsikringssummen for hele varepartiet som tilsvarer de varer som er gått tapt. Pkt. 10.4 annet ledd får tilsvarende anvendelse.

10.6 Skade
Er forsikrede varer blitt skadet, kan forsikringsforetaket kreve at skader blir utbedret mot å erstatte omkostningene ved utbedringen etter hvert som de påløper. Utbedring kan ikke kreves dersom den fører til urimelig tap eller ulempe for sikrede.

Hvis forsikringsforetaket ikke krever eller kan kreve at skaden blir utbedret eller hvis utbedringen ikke er fullstendig, erstatter forsikringsforetaket så mange prosent av forsikringsverdien av de skadede varer som svarer til den endelige reduksjon av deres verdi (skadeprosenten).

Er skadeprosenten for varer bestemt for videresalg fastsatt til 50 eller høyere ved besiktelse etter pkt. 11.3, kan forsikringsforetaket forlange at de skal selges og bestemme salgsmåten. Erstatningen skal i slike tilfelle settes til differansen mellom forsikringsverdien, eventuelt forsikringssummen dersom denne er lavere, og den pris som ble oppnådd ved salget. Salget må begjæres uten ugrunnet opphold etter at det foreligger endelig besiktelsesrapport. Er varene lett bedervelige, kan forsikringsforetaket begjære salg uten å avvente endelig besiktelsesrapport og selv om skadeprosenten ikke overstiger 50. Forsikringsforetakets rett til å begjære salg etter dette ledd er undergitt de samme begrensninger som realisasjonsretten etter pkt. 11.8.

Går de skadede varer totalt tapt før utløpet av forsikringstiden, kan sikrede ikke kreve erstatning dersom:

1. et selskap utbetaler erstatning for totaltap uten fradrag for delskaden, eller
2. totaltapet ikke erstattes under noen forsikring.

10.7 Skade på eller tap av en del av et hele
Ved skade på eller tap av en del av maskin eller annen lignende gjenstand som består av flere deler, erstatter forsikringsforetaket bare omkostningene ved å reparere eller fornye den del som er skadet eller gått tapt. Dette gjelder selv om det er av vesentlig betydning at gjenstanden er komplett.

10.8 Redningsomkostninger
Forsikringsforetaket erstatter sikredes redningsomkostninger i samsvar med FAL § 6-4, med mindre reglene i pkt.10.9 kommer til anvendelse.

Ved internasjonal transport, herunder transport til og fra norsk kontinentalsokkel, erstatter forsikringsforetaket ikke sikredes ansvar for tap påført tredjemann.

10.9 Felleshavari
Forsikringsforetaket svarer for felleshavaribidrag som er utlignet på den forsikrede interesse, hvis felleshavarihandlingen er foretatt av hensyn til de farer som forsikringer omfatter eller følger av pkt. 2.5 fjerde ledd. Bidraget erstattes på grunnlag av dispasje, lovlig oppgjort etter gjeldende rettsregler eller vilkår som må ansees sedvanlige i vedkommende fart.

10.10 Omkostninger ved sikkerhetsstillelse
Hvis sikrede i anledning av et forsikringstilfelle har måttet stille sikkerhet, kan han kreve rimelige utgifter i forbindelse med dette erstattet av forsikringsforetaket.

10.11 Saksomkostninger
Når et ansvar som omfattes av forsikringen gjøres gjeldende mot sikrede, og når sikrede gjør gjeldende dekningskrav mot tredjemann i anledning av tap som omfattes av forsikringen, svarer forsikringsforetaket for de omkostninger som påløper, så lenge de tiltak som er truffet er godkjent av forsikringsforetaket eller må ansees forsvarlige.

10.12 Omkostninger i forbindelse med erstatningsoppgjøret
Er forsikringsforetaket ansvarlig for tapet, skal det også erstatte rimelige omkostninger ved fastsettelsen av tapet og beregningen av erstatningen. Forsikringsforetaket betaler alltid utgiftene til sin egen besiktelsesmann.

10.13 Omkostninger ved tiltak som angår flere interesser
Er det påløpt omkostninger som nevnt i pkt. 10.8 til pkt.10.12 ved tiltak som angår flere interesser, svarer forsikringsforetaket bare for den del av omkostningene som ved en forholdsmessig fordeling faller på den forsikrede interesse.

11 Erstatningsoppgjøret

11.1 Sikredes opplysningsplikt
Ved erstatningsoppgjøret skal sikrede gi forsikringsforetaket de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for ham, og som forsikringsforetaket trenger for å beregne sitt ansvar og utbetale erstatningen.

Sikrede skal også søke å medvirke til at opplysninger og dokumenter som beror hos tredjemann, og som forsikringsforetaket trenger for å beregne sitt ansvar, utleveres til forsikringsforetaket.

11.2 Svik
Gir sikrede ved skadeoppgjøret bevisst uriktige eller ufullstendige opplysninger som han vet eller må forstå kan føre til at han får

utbetalt en erstatning han ikke har krav på, mister han ethvert erstatningskrav mot forsikringsforetaket etter denne og andre forsikringsavtaler i anledning samme hendelse, sml. FAL 8-1 annet ledd.

11.3 Besiktigelse av skade

Krever sikrede erstatning for skade eller for totaltap overensstemmende med pkt. 10.4 første ledd nr.4 skal varene, hvis det begjæres av forsikringsforetaket eller sikrede, besiktes av en representant for sikrede og en representant for forsikringsforetaket i fellesskap.

Før besiktelsen skal varepartiet så vidt mulig oppdeles i grupper etter arten og omfanget av skadene. Representantene skal så vidt mulig uttale seg om den sannsynlige årsak til de enkelte skader, tidspunktet for deres inntreden, og angi hvordan skaden bør utbedres eller i hvilken grad skaden reduserer varens verdi (skadeprosenten).

Er det uenighet mellom sikredes og forsikringsforetakets representanter om skadens omfang og årsak, kan partene bli enige om å tilkalle en oppmann. I så fall utnevnes oppmannen av partenes representanter i fellesskap. Oppmannen skal avgi en begrunnet uttalelse om de spørsmål som partenes representanter er enige om å forelegge ham.

11.4 Valutakurser

Har sikrede hatt utlegg i annen valuta enn den som forsikringssummen er fastsatt i, skal omregningen skje etter kursen på utleggsdagen. Hvis utlegget forfaller til bestemt tid, og sikrede uten rimelig grunn lar være å betale ved forfall, kan han ikke kreve erstatning etter en høyere kurs enn forfallsdagens. Har sikrede etter samråd med forsikringsforetaket foretatt dekningskjøp, legges dekningskursen til grunn. Skal forsikringsforetaket erstatte omkostninger som ikke er betalt når oppgjøret finner sted, skjer omregningen etter kursen på den dag erstatningsberegningen avgis.

11.5 Renter av erstatningen

Sikrede har krav på renter av erstatningen når det er gått to måneder etter at melding om forsikringstilfellet ble sendt til forsikringsforetaket. Skal forsikringsforetaket erstatte sikredes utlegg, inntrer renteplikten tidligst to måneder etter at utlegget er gjort.

Forsømmer sikrede å gi opplysninger eller utlevere dokumenter som nevnt i pkt.11.1, har han ikke krav på renter for den tid som går tapt ved dette. Det samme gjelder hvis sikrede urettmessig avviser fullt eller delvis oppgjør.

For renten gjelder ellers lov av 17. desember 1976 nr.100 om renter ved forsinket betaling m.m. §2 annet ledd og §3.

Er forsikringssummen fastsatt i annen valuta enn i norske kroner, skal renten etter førsteledd beregnes etter en rentesats svarende til 3 måneders LIBOR for avtalt valuta med tillegg av 1,5 prosentpoeng, bestemt etter den dagens rentesats som gjelder når forsikringsforetakets renteplikt begynner å løpe etter første ledd. Rentesatsen reguleres deretter etter samme regler hver 3. måned.

11.6 Forsikringsdokumentet som legitimasjonsdokument

Har forsikringsforetaket i god tro utbetalt erstatning eller foretatt andre disposisjoner over forsikringsforholdet etter å ha fått forevist forsikringsdokumentet og gitt dette påtegning om disposisjonen, kan det ikke senere gjøres gjeldende at den som foreviste forsikringsdokumentet manglet rett til å råde over forsikringsforholdet.

11.7 Forsikringsforetakets rett til å forlange forsikringsdokumentet tilbakelevert eller forevist ved utbetaling av erstatning

Forsikringsforetaket kan forlange å få tilbakelevert forsikringsdokumentet før det utbetaler erstatning. Ved utbetaling av forskudd på erstatning kan forsikringsforetaket forlange forsikringsdokumentet forevist til påtegning.

11.8 Forsikringsforetakets adgang til å overta varene ved utbetaling av erstatning

Ved betaling av erstatning for totaltap eller manko trer forsikringsforetaket inn i sikredes rett til de varer som er erstattet, med mindre det senest ved utbetalingen gir avkall på sin rett. Pkt. 9.2 får tilsvarende anvendelse. Ved disponeringen av de varer som forsikringsforetaket har overtatt retten til etter første ledd, plikter forsikringsforetaket å ta tilbørlig hensyn til sikredes interesser. Sikrede plikter å skaffe forsikringsforetaket alle dokumenter som er av betydning å ha som eier. Omkostninger som påløper i denne forbindelse, bæres av forsikringsforetaket.

12 Dekningskrav mot tredjemann (regress)

12.1 Forsikringsforetakets rett til å tre inn i dekningskrav som sikrede har mot tredjemann

Kan sikrede forlange at tredjemann erstatter tapet, inntrer forsikringsforetaket ved utbetalingen av erstatningen i sikredes rett mot tredjemann. I forhold til speditør, transportør o.l. gjelder dette også hvor disse står som forsikringstakere.

Svarer forsikringsforetaket bare delvis for tapet, deles kravet forholdsmessig mellom forsikringsforetaket og sikrede. Det samme gjelder hvis erstatning for det fulle tap ville bli betalt med et høyere beløp av tredjemann enn av forsikringsforetaket, men tredjemann bare hefter for en andel av tapet eller hele tapsbeløpet ikke kan inndrives.

Hvis forsikringsforetakets krav utbringer et høyere nettobeløp enn det som er betalt til sikrede med tillegg av renter, tilfaller det overskytende sikrede.

12.2 Sikredes plikt til å bevare og sikre kravet

Sikrede plikter å foreta det nødvendige for å bevare og sikre kravet inntil forsikringsforetaket selv kan ivareta sine interesser. Hvis det er nødvendig, skal sikrede benytte kyndig teknisk og juridisk bistand.

Unnlater sikrede forsettlig eller grovt uaktsomt å oppfylle sine plikter etter foregående ledd, blir han ansvarlig for det tap forsikringsforetaket er påført ved forsømmelsen. Ved nasjonale transporter kommer likevel begrensningene i FAL 4-10 til anvendelse.

Forsikringsforetakets ansvar nedsettes med det beløp det blir avskåret fra å innkreve som følge av at sikrede har fraskrevet seg retten til å kreve erstatning av tredjemann, dersom fraskrivelsen ikke kan ansees sedvanlig.

12.3 Sikredes plikt til å bistå forsikringsforetaket med opplysninger og dokumenter

Forsikringsforetaket har rett til å gjøre seg kjent med alle dokumenter og andre bevisligheter, også før det har overtatt kravet. I tilfelle av prosess mellom sikrede og tredjemann har forsikringsforetaket rett til å la seg representere ved egen prosessfullmektige.

13 Oppsigelse

13.1 Oppsigelse ved svik

Er opplysningsplikten etter pkt. 4.1 svikaktig forsømt, kan forsikringsforetaket si opp denne og andre forsikringsavtaler det har med forsikringstakeren med øyeblikkelig virkning. Tilsvarende gjelder overfor sikrede, hvis opplysningsplikten etter pkt. 4.2 er svikaktig forsømt.

Er det utvist svik etter pkt.11.2, kan forsikringsforetaket si opp denne og andre forsikringsavtaler det har med sikrede med en ukes varsel.

13.2 Oppsigelse ved uriktige opplysninger

Blir forsikringsforetaket kjent med at de opplysninger det har fått om risikoen er uriktige eller ufullstendige på noe vesentlig punkt, kan det si opp forsikringen med 14 dagers varsel.

13.3 Oppsigelse som følge av sikredes handling eller unnlatelse

Forsikringsforetaket kan si opp forsikringsavtalen med to måneders varsel dersom:

1. sikrede forsettlig har fremkalt eller forsøkt å fremkalle et forsikringstilfelle eller forårsaket et forsikringstilfelle ved grov uaktsomhet, eller
2. en sikkerhetsforskrift er overtrådt av sikrede eller noen som han kan identifiseres med etter pkt. 3.2, og oppsigelse er rimelig.

Ved internasjonale transporter er oppsigelsesfristen etter første ledd én uke.

14 Lovvalg og jurisdiksjon

14.1 Lovvalg og jurisdiksjon

For forsikringen gjelder norsk rett, herunder lov om forsikringsavtaler (FAL) av
16. juni 1989 nr.69 §1-1 til §8-6 samt §20-1 og §20-2, med mindre annet følger av forsikringsbeviset eller disse vilkår.

Tvist vedrørende forsikringsforholdet skal avgjøres av de ordinære domstoler i den rettskrets forsikringsforetaket har sitt hovedkontor.

15 Særvilkår

15.1 Særvilkår 1: Termoklausul

Forsikringen omfatter også tap på grunn av temperaturinnvirkninger eller kondens som skyldes at:

a) transportmiddel eller last har vært utsatt for havari etter at varen er innlastet,
b) transportmidlets eller containerens termomaskineri har vært helt eller delvis ute av drift eller feilaktig innstilt, dog ikke som følge av protestaksjoner, opptøyer, streik, lockout, sabotasje o.l. jf. pkt. 6.2 nr. 3,
c) varen er losset i nødhavn.

Som sikkerhetsforskrift gjelder Vilkårenes pkt. 7.4: «Varer som fraktes i termoregulert transportmiddel»

15.2 Særvilkår 2: Totaltap som følge av forsinkelse (uten at varene er fysisk tapt eller skadet)

Sikrede har krav på erstatning for totaltap etter vilkårenes pkt. 10.4 og pkt. 10.5 når:

a) En nasjonal transport er blitt forsinket med minst 30 dager, eller
b) En internasjonal transport er blitt forsinket med minst 30 dager som følge av tyveri, sjørøveri, skade på andre varer som føres med transportmidlet, at det transportmiddel som varene er innlastet i har vært utsatt for havari, er forsvunnet eller forlatt, eller at havner eller transportveier er blitt ødelagt eller sperret, dog ikke som følge av protestaksjoner, opptøyer, streik o.l., jf. Vilkårenes pkt. 6.2 nr. 3.

15.3 Særvilkår 3: Tilleggsforsikring ved prisstigning o.l. (Åpen forsikringsverdi)

Forsikringen omfatter den merverdi utover vanlig forsikringsverdi som varene på grunn av inntrådt prisstigning eller av andre grunner har fått for sikrede når de kommer frem til bestemmelsesstedet. Når tilleggsverdien oppgis skal

forsikringstakeren samtidig gi forsikringsforetaket opplysning om de forsikringer som tidligere er tegnet på varene.

15.4 Særvilkår 4: Tilleggsforsikring av toll og andre ordinære omkostninger ved transporten

Forsikringen omfatter toll og andre ordinære omkostninger ved transporten som skyldes at sikrede må betale slike omkostninger for forsikrede varer som er blitt skadet eller er gått tapt.

Forsikringen omfatter ikke omkostninger som inngår i den ordinære beregning av varenes forsikringsverdi.

15.5 Særvilkår 5: Ekstraordinære losse omkostninger mv. etter skade

Forsikringen omfatter sikredes ekstraordinære omkostninger ved lossing og annen håndtering av varer som er påført erstatningsmessig tap eller skade, eller ved skade på emballasje eller annen forpakning som har til hensikt å enhetsberede varene for transport og håndtering. Dog erstatter ikke forsikringsforetaket omkostninger som sikrede kan kreve erstattet i felleshavari. Forsikringsforetakets ansvar etter denne bestemmelsen er i alle tilfeller begrenset til 20 % av forsikringssummen.

15.6 Særvilkår 6: Utgifter ved vrakfjerning

Selv om forsikringssummen overskrides, erstatter forsikringsforetaket også sikredes rimelige utgifter til å bortskaffe restene av de forsikrede varer i tilfelle av erstatningsmessig totaltap eller manko, begrenset til 20 % av forsikringssummen.

15.7 Særvilkår 7: Streik, sabotasje m.v.

Forsikringen omfatter tap av eller skade på varene når tapet er voldt av personer som deltar i protestaksjoner, opptøyer, streik, lockout, sabotasje o.l.

Når tap eller skade har inntruffet eller det er overhengende fare for at det vil inntreffe, kan forsikringsforetaket, for ikke påbegynte transporter, kreve at transportruten endres og/eller at det byttes transportmiddel, eller at transporten til det oppgitte bestemmelsessted oppgis. Vilkårenes pkt. 10.4 tredje ledd nr. 3 kommer ikke til anvendelse ved slike pålegg.

Tap som følge av forsinkelse erstattes ikke. Heller ikke erstattes omkostninger til lossing, lagring, vakthold og videreforsendelse med mindre de er pådratt for å avverge overhengende fare for erstatningsmessig tap etter første ledd.

Forsikringsforetaket har rett til premietillegg hvis ansvaret ikke er begynt å løpe senest syv dager etter forsikringens tegning.

For internasjonale transporter har forsikringsforetaket rett til å si opp særvilkåret med syv dagers varsel. Ved transport til eller fra USA kan særvilkåret sies opp med 48 timers varsel.

15.8 Særvilkår 8: Hel- eller delbefraktning av skip med alder 16 år eller mer

Forsikringen omfatter tap av eller skade på varer som fraktes ombord i hel- eller delbefraktet skip som er 16 år eller mer og som forsikringsforetaket skriftlig har godkjent forut for reisen. For slike transporter skal det enten avtales tilleggspremie eller fratrekkes forhøyet egenandel etter tredje ledd.

Avtale om tilleggspremiens størrelse skal være skriftlig. I mangel av slik avtale, gjelder egenandelene i tredje ledd.

Egenandelene ved hvert forsikringstilfelle i prosent av tapet er:

Fra og med 16 år til og med 20 år: 10%, minimum kr 25 000.

Fra og med 21 år til og med 25 år: 15%, minimum kr 50 000.

Fra og med 26 år til og med 30 år: 20%, minimum kr 100 000.

Over 30 år: 35%, minimum kr 250 000.

16 Tillegg:

16.1 Avtalevilkår for deklarasjonsforsikringer og omsetningsforsikringer for transport av varer

16.1.1 Forsikringsavtalens begynnelse og opphør

Forsikringen omfatter alle forsendelser som blir påbegynt etter at forsikringsavtalen er begynt å løpe. Når en forsendelse faller inn under forsikringen, varer forsikringsforetakets ansvar for den påbegynte forsendelse inntil forsikringstiden for denne er opphørt, jf. Vilkårenes pkt. 5.2.

16.1.2 Omfanget av forsikringen

Forsikringsavtalen omfatter forsendelser som faller inn under forsikringstakerens forretningsvirksomhet som angitt i forsikringsbeviset når han eier eller bærer risikoen for varene under transporten eller etter salgsavtalen er forpliktet til å tegne forsikring for den som bærer risikoen.

Forsendelser som faller inn under forsikringsavtalen kan ikke unndras forsikringsforetaket selv om varen også er forsikret annet sted.

Uten særskilt avtale omfatter forsikringsavtalen ikke:

a. Transport frem til cif-havnen eller cip-stedet av varer som forsikringstakeren har kjøpt cif eller cip.
b. Transport som i sin helhet er lokal.
c. Lokale for- og ettertransporter hvor vedkommende hovedtransport ikke omfattes av avtalen.

d. Uregistrerte postforsendelser eller andre forsendelser som finner sted uten at det er utstedt konnossement eller fraktbrev.
e. Transport med hel- eller delbefraktede skip hvis skipets alder er 16 år eller mer. Med hel- eller delbefraktet skip menes ethvert sjøgående fartøy hvor selgeren eller kjøperen eller noen på disses vegne har inngått certeparti eller spesialavtale med bortfrakter om befraktning (leie) av hele eller deler av fartøyet. Skipets alder regnes fra utløpet av skipets opprinnelige leveringsmåned. Når opprinnelig leveringsmåned ikke kan dokumenteres, regnes alderen fra 1. januar i opprinnelig leveringsår.

16.1.3 Forsikringssertifikat

Forsikringsforetaket skal på forlangende utstede et forsikringssertifikat for hver enkelt forsendelse som omfattes av forsikringsavtalen. Forsikringsforetaket er ikke forpliktet til å utlevere sertifikatet før forfalte premieterminer er betalt.

16.1.4 Spesielt for deklarasjonsforsikringer

Forsikringstakerens plikt til å anmelde forsendelser: Forsikringstakeren skal gi forsikringsforetaket oppgave over forsendelser som omfattes av forsikringsavtalen, med angivelse av varenes fulle forsikringsverdi og med opplysning om hvorvidt varer skal transporteres på dekk. Forsikringsforetaket svarer ikke for uanmeldte forsendelser.

16.1.5 Spesielt for omsetningsforsikringer – premie

Premien beregnes på grunnlag av den samlede antatte forsikringssum for de forsendelser som omfattes av forsikringsavtalen. Såfremt ikke annet er avtalt, beregnes forsikringssummen slik:

1. Inngående forsendelser: Fakturabeløpet med tillegg av omkostninger, forsikringspremie, frakt i den utstrekning disse omkostningene ikke inngår i fakturabeløpet og 10 % forventet fortjeneste.
2. Utgående forsendelser: Fakturabeløpet med tillegg av 10 % forventet fortjeneste i de tilfeller hvor eventuell erstatning kommer kjøperen til gode (f.eks. ved salg cif eller cip.)

Etter utløpet av hvert forsikringsår skal forsikringstakeren sende forsikringsforetaket en oppgave over forsikringssummen. Oppgaven skal være kontrollert og bevitnet av forsikringstakerens økonomiansvarlige. Premien justeres overensstemmende med denne oppgaven.